

GOST UREDNIK: SAŠA BOŽIĆ

POMOĆNIK INTENDANTICE ZA DRAMSKI PROGRAM

> Mozaik Glas Grada donosi Vam rubriku 'Gost urednik' u kojoj će svaki tjedan stranicu uređivati jedna osoba iz javnog života Grada i Županije prema vlastitom odabiru potpuno slobodno i autorski

KLJUČEVI OD GRADA

Svako ljeto posljednjih 15 godina, Dubrovnik uz Berlin i Zagreb, postaje moj grad. Većinom je to bilo kroz suradnju s ART Radionicom Lazareti, a od prošle jeseni i kroz djelovanje unutar Dubrovačkih ljetnih igara. Kada me je intendantica DLJI, Dora Ruždjak Podolski pozvala da kao suradnik za dramski program kreiram s njom buduća izdanja festivala, osjetio sam dakako veliku sreću ali i još veću odgovornost. Kako iz pozicije umjetnika s nezavisne scene promatrati tako veliku i kompleksnu instituciju? Na koji način odgovoriti na izazove gradnje festivala u Gradu koji se diči svojom baštinom, a istodobno i sam traži puteve nove ambijentalnosti i shvaćanja urbaniteta u kontekstu turističke destinacije. Naš tim razradio je nadam se bogat i raznovrstan program, čiji će se dosezi uskoro izložiti oku gledatelja, posjetitelja, kulturnih turista, građana.

Dubrovnik u svojoj suvremenoj povijesti postaje sinonim za Grad teatar i kroz djelovanje festivala Dubrovačke ljetne igre. Povijest tog festivala proizvela je osim samih umjetničkih radova i određenu, ponekad vrlo jasnu misao, o odnosu Grada i teatra, gradu kao pozornici, kulisama ljudskog iskustva. Tzv. ideja ambijentalnog teatra bazira se na ideji da Grad u gradu postaje metafora za kazalište, prema kojoj se onda traže neki scenski lokaliteti koji odgovaraju tom tipu realizirane metafore. No, često u tim spoznajama izostaje aspekt publike, građana Grada kojima teatar više od pola stoljeća nudi prostor promišljanja, postaje mjestom rada i (su)života.

Već godinama surađujem preko ljeta s ARL kao dramaturg i redatelj. Razgovarajući s ljudima u gradu u ljetna popodneva, oni su uvijek spominjali neke stare predstave, kako je nekoć bilo, spominjali su zlatna vremena Dubrovačkih ljetnih igara. Uvijek su spominjali tri do četiri predstave, primjerice Kafetariju, Skupa, Trilogiju. 2012. godine na poziv tadašnje direktorice dramskog programa Dore Ruždjak Podolski i Slavena Tolja iz ART Radionice Lazareti, odlučio sam se pozabaviti prizivanjem bolje prošlosti. Tako je nastala predstava Skup : Igre. Izabrao sam jednu od kulturnih predstava Igara, Skupa u režiji Koste Spaića, koji je najdugotrajnija predstava na festivalu i igrala je od 1958. do 1972. Pozvao sam ljude koji su ju gledali da mi ispričaju kako je izgledala. Zanimljiva mi je bila činjenica kako su se građani Dubrovnika jako malo sjećali kako je ta predstava izgledala, no ostala je druga vrsta sjećanja. Oni se nisu sjećali njenog početka, radnje, ali su se sjećali kako je utjecala na njih i kako je živjela s njima. Primjerice poznatog motiva „tara-tara-tara-tam“. Pričajući o tome oni su mi zapravo pričali o svojoj mladosti i o tome kako se nekoć živjelo u Gradu, a s obzirom iz njihovih priča nisam mogao rekonstruirati predstavu, odlučio sam ispričati priču o Gradu. Učinilo mi se tada da Dubrovnik proizvodi neprestanu potrebu za mitologizacijom svoje vlastite mladosti, mitologizacijom nekog vremena u kojem se Grad prepoznavao u kazalištu i u kojem se kazalište prepoznavalo u Gradu. Stvarajući te miteme bolje prošlosti i optimizma sjećanja građani

Dubrovnika lakše funkcioniraju, bolje podnose sudar s nekim novim točkama urbaniteta i življenja u Dubrovniku danas.

Razmišljajući ponovo o tim temama, naš umjetnički tim odlučio je pokrenuti niz programa koji kroz razgovore, likovne i glazbene radionice, pričanje priča, predstave za djecu, pokušavaju stvoriti neka nova sjećanja, gradeći neku novu publiku. Publiku budućnosti festivala. Navedene programe grupirali smo pod nazivom: Ključevi od grada. Svake godine 10. srpnja, gradonačelnik Dubrovnika daje ključeve Grada umjetnicima festivala. Nizom aktivnosti unutar projekta Ključevi Grada želimo te ključeve predati umjetnicima ali i građanima i posjetiteljima Dubrovnika te ispitati koliko i kako Dubrovnik u vrijeme trajanja festivala može postati njihov. Promjena kojoj ćemo težiti programima unutar projekta Ključevi od Grada tiče se ideje da građani Dubrovnika, životnost Grada, postaju materijal teatra, a ne samo životnost njegove arhitekture. Dakle, s pitanja urbaniteta kroz arhitekturu i život u toj arhitekturi naš se fokus seli na bavljenje tim samim građanima za koje i sa kojima se festival želi graditi i ploviti dalje. Kroz akumulaciju projekata, programa, izložbi, predstava, socijalnih evenata građani će istraživati načine na koje kroz relaciju s kazalištem shvaćamo vlastitu subjektivnost i njenu temporalnost. Misao o Gradu, povijesti njegovog urbaniteta i karaktera postaje prostorom za izmišljanje novih svjetova.

Svakako bih izdvojio europski plesni hit za najmlađu publiku: Crtić, belgijskog koreografa Antuna Lachkija. Crtić je svojevrsni poklon budućoj publici festivala, predstava nagrađena prošle godine od strane belgijskog Ministarstva kulture, koja trenutno obilazi cijelu Europu. Budući da nikada nije prerano uživati u veličanstvenom, očaravajućem, vrhunskom plesu, Anton radi koreografije koje djeci oduzimaju dah. Crtić je plesna predstava osmišljena za djecu (starosti od 6 godina nadalje) i njihove obitelji. U ovoj fantastičnoj priči četiri lika opsjednu unutarnji kreativni demoni, proizvodeći pritom zabavan vrtlog plesa, glazbe i igre. Glazba u predstavi epska je avantura koja uključuje skladbe Bacha i Mozarta, koje i danas diraju publiku. Roditelji, dođite sa svojim najmlađima i uživajte u ovoj vrhunskoj umjetnosti s njima!

U skladu sa smjericama razvoja publike, zamišljeno je i ovogodišnje Otvaranje. Ono će pokušati ujediniti Grad i publiku, tvrdeći da su Grad i Igre umjetnici i njegovi građani. Dubrovčani će ponovo moći vidjeti Kneza, umjetnike, Lindo, čuti Držića, ali i glazbu koja priziva tzv. zlatno doba festivala, oni najhrabriji moći će i zaplesati na nju. Možda odviše sjetno, ali s uvjerenjem da kroz pričanje priča o gradu, zdravu ironiju na same sebe, osvještavajući i afirmirajući zasade vlastite kulture, gradimo neku moguću i bolju stvarnost. Otvaranje na jednostavan način želi reći Dubrovčanima da ne smiju zaboraviti pričati priče jedni drugima. Ne smiju zaboraviti ni svoj kulturni identitet koji se stalno rekreira i trebaju ga prenositi dalje.